

VIA PRAHA CS 019/89, 13.4.1989

- Dne 8.dubna se v Praze sešel kolektiv mluvčích Charty 77, který tvoří její současní a bývalí mluvčí a další signatáři a stoupenci Charty 77. Zúčastnilo se ho 28 lidí, diskuse trvala pět hodin.
- Na programu byla dosavadní práce Ch77 v letošním roce, dále byly diskutovány některé podněty pro další činnost Ch77; hlavní pozornost se však soustředila na dvě otázky - hladovku Stanislava Devátého a účast na prvomájových manifestacích.
- Mluvčí Charty 77 vydali k případu Stanislava Devátého dokument, který je adresován všem lidem dobré vůle doma i v zahraničí. "Obracíme se na Vás na všechny s prosbou o pomoc. Pozte všemi nenásilnými způsoby, kterými je možno vyjádřit protest proti jeho nesmyslnému věznění a kterými je možno požadovat jeho propuštění", uvádí se v dokumentu, k němuž ~~xx~~ připojili ~~xx~~ své podpisy všichni účastníci schůzky kolektivu mluvčích. Během další diskuse byly posuzovány kroky, které již byly na podporu St.Devátého učineny, i ty, které se připravují. Někteří nezávislí aktivisté jsou již v kontaktu s americkou Helsinski Watch, k jejímž prostřednictvím by rádi dosáhli návštěvy amerických lékařů, kteří by vyšetřili zdravotní stav Stanislava Devátého. Podle posledních zpráv je St.Devátý umístěn ve vězeňské nemocnici v Praze-Pankráci a je vyživován uměle, to pravděpodobně od 27.3. Hladovku zahájil v den svého ~~x~~ uvěznění - 16.3.
- Pokud jde o účast Ch77 na prvomájové manifestaci v Praze a o to, zda Ch77 má vyslovit k účasti na prvomájových manifestacích, na nichž by občané mohli vyjádřit kritická stanoviska, projevily se v diskusi různé názory. Někteří účastníci schůzky vyjádřili obavy, zda účast Charty 77 na takové manifestaci je z hlediska jejího poslání legitimní a zda tato účast nebo výzva Ch77 k veřejnosti by nepřispěla k vystupnování konfrontační atmosféry ve společnosti. Morální oprávněnost účasti Ch77 byla však některými diskutujícími zdůvodňována zejména tím, že mnozí nezávislí aktivisté i další občané jsou na dále nespravedlivě vězněni a že prvomájová manifestace je vhodným prostředkem, jak proti tomuto věznění protestovat. Vyzvaly k tomu ne dávno i madraské nezávislé odvzbory. Bylo konstatováno, že bez ohledu na stanovisko Ch77 se prvomájových oslav zúčastní mnoho občanů z nezávislých iniciativ i těch, kteří v ní nejsou aktivní, se záměrem manifestovat své občanské postoje. O tom, jaké názory na takovou účast panují v jiných nezávislých skupinách než v Ch77, informovali schůzku kolektivu mluvčích někteří její účastníci, kteří v nich působí.
- 2. Obvodní soud pro Prahu 2, jehož senátu předsedal JUDr. Tomáš Vrchalbský, uznal v hlavním líčení dne 10.4. signatářky Ch77 herečku Vlastu Chramostovou a socioložku PhDr. Libuši Silhánovou vinnými spácháním trestného činu útoku na státní orgán a orgán společenské organizace a odsoudil je k trestu odňtí svobody v trvání tří měsíců každou; tresty podmíněně odložil na zkušební dobu tří let. Rozsudek není pravomocný. Soud je neodsoudil pro trestný čin schvalování trestného činu, z něhož byly rovněž žalovány. ~~xxxxx~~ Trestného činu ~~xxx~~ útoku na státní orgán se měly dopustit sepsáním a odesláním dopisu státním ~~xx~~ a stranickým orgánům ze dne 16.1.1989, jímž protestovaly proti brutálnímu policejnemu zákrokům na Václavském náměstí dne 15.1. Petici, adresovanou týmž orgánům a vyjadřující stejný názor, podepsalo celkem 267 čs. občanů, kteří se tím vědomě vystavili riziku stejného trestního postihu. ~~Soudního líčení se zúčastnil jako pozorovatel Martin Finek, profesor tr. práva na~~
- 3. Dne 8.dubna se v Pardubicích uskutečnilo setkání nezávislých aktivistů SPUSA a dalších občanských iniciativ z Východočeského kraje, z Prahy a ze Západoceského kraje. Zúčastnilo se ho 37 lidí. Účastníci schválili text dopisu generálnímu prokurátorovi ČSSR, požadující propuštění ~~xxxxx~~ Stanislava Devátého a zastavení trestního stíhání proti němu. 31 účastníků setkání se také přihlásilo k jednodenní řetězové ~~xxxxxx~~ solidární hladovce se St.Devátým, kterou budou každý měsíc opakovat až do jeho propuštění na svobodu. Asi po hodinovém jednání bylo setkání přerušeno zásahem VB, která po kontrole občanských průkazů převezla 14 účastníků na 00 SNB v Pardubicích. Zadrženi byli Stanislav Pitka, Ladislav German, Stanislav Penc, Jaromír Čán, Jaromír Hrudka, Zdeněk Ingr, Olda Bašta, Regina Kobosová, Jarmila Stibcová, František Postupa, Lumír Sokol, Pavel Jablonský, Petr Dvorný a Břetislav Raška, po několika hodinách byli všichni propuštěni. V některých případech byly provedeny nezákonné osobní prohlídky - ~~xxxxxx~~ např. Jarmila Sti-

DRUHÁ STRANA VIA PRAHA CS 019/89

bicevá, která byla převezena do ženského nápravně výchovného ústavu v Pardubicích, zde musela dělat nahá dřepy s rozkročenýma nohami, a to i přes upozornění, že se nedávno podrobila gynékolické operaci.

4. Výbor na obranu Stanislava Devátého vydal dne 28.3. protest proti tr. stíhání a uvěznění St. Devátého, který zaslal generálnímu prokurátorovi ČSSR. V protestu se uvádí, že tr. stíhání zahájil vyšetřovatel krajské správy SNB, oddělení vyšetřování StB, mjr. JUDr. Jan Domínek.
5. Dne 14.4. vydali prohlášení tři členové Iniciativy sociální obrany, jejímž he Stanislav Devátý rovněž aktivistou, a to ing. Petr Kozánek z Kyjova, Radomír Vítek z Gottwaldova, ~~Pavel Žáček z Brna, Zdeněk Šimůnek a Jan~~. Na podporu spravedlivého protestu Stanislava Devátého byl uspořádán hladovka. Na podporu spravedlivého protestu Stanislava Devátého proti jeho vězňení budou tři moravští aktivisté držet od 14. dubna třídenní hladovku.
6. Dne 11.4. se v Praze na Můstku shromáždilo 26 občanů, převážně členů NMS a KPP, ~~aktivistické~~ z nichž 18 podepsalo petici, adresovanou prezidentovi republiky a státním orgánům, v níž požadují okamžité propuštění St. Devátého a zastavení trestního stíhání proti němu. Shromáždění rozvinuli asi 3 metrový transparent s nápisem "11. duben - Den mezinárodní solidarity osvobozených politických vězňů a bojovníků proti fašismu"; s tímto označením je uveden tento den v oficiálních kalendářích jako jeden z významných dnů ČSSR. S transparentem prošli manifestující Příkopy k Prašné bráně a odtud se dali Celetnou ke Staroměstskému náměstí. V Celetné byli zastaveni dvěma vozy a skupinou příslušníků VB, která většinu účastníků pochodu legitimovala a čtyř z nich odvezla na oddělení VB - Martina Bláhu, Jaroslava Kolafu, Jiřího Pavlička a Romana Rákosníka. Byli propuštěni až druhý den odpoledne bez formálního obvinění, i když se policie snažila 12.4. dopoledne vyslychat dva jiné účastníky pochodu jako "svědky". Další dva účastníci pochodu, Eliška Meissnerová a David Kabzan, položili ~~krátce~~ po zmařené manifestaci květiny k soše sv. Václava. Byli krátce zadrženi a bylo jim oznámeno, že z jejich věc se předává národnímu výboru jako přestupek. Oba naspalí dopis, v němž požadují, aby byli potrestáni stejně jako jejich přátelé, kteří zde položili květiny 16. ledna.
7. Začátkem dubna byl Václav Pavel eskortován z ruzyňské věznice do výkonu trestu odnětí svobody, ~~krátce~~ a to do NVÚ MS Praha-Pankrác. Jeho adresa je Václav Havel, PS 5, E 14, 140 57 Praha 4. Dopisy od jiných osob než od příbuzných dostávají však odsouzení jen výjimečně /náčelník to může povolit, je-li to v zájmu nápravy odsouzeného nebo je-li proto jiný závažný důvod/, pohlednice však dostávají častěji, většinou jsou dávány věznoti k nahlédnutí. Z dopisu V. Havla neplyne, jaký druh práce koná; z jistého náznaku je možno usuzovat, že je alespon částečně izolován a že mu tato izolace poměrně vyhovuje.
8. První kolektivní petice ze Slovenska, požadující "oslobodenie dramatika Václava Havla a ostatných politických väzňov", ~~aktivistické~~ byla zaslána předsedovi Vlády Adamovi začátkem tohoto měsíce. Podepsalo ji celkem 37 občanů, z toho 35 z Bratislavы. Je mezi nimi 10 dělníků, 8 techniků, dva právníci, lékař, básník, výtvarník atd. Kromě jmen a povolání uvádějí signatáři petice rovněž své plné adresy.
9. Jednačtyřicet aktivistů Polsko-čs. solidarity se obrátilo na Nobelův ústav v Oslo se svou podporou návrhu, aby letošní Nobelova cena míru byla udělena Václavu Havlovi. Z čs. strany prohlášení podepsali Václav Benda, Ján Černogurský, Hanka Holcnerová, Lenka Hrachová, Ivan Lamper, Ladislav Lis, Václav Malý, Petr Placák, Petr Pospíchal, Jaroslav Šabata, Anna Šabatová, Petřka Šustrová, Jáchym Topol, Petr Uhl, Jan Urban a Saša Vondra s tím, že aktivisté Polsko-čs. solidarity Tomáš Dvořák, Petr Ciubulka, František Stárek a Stanislav Devátý jsou, stejně jako Václav Havel, t.č. ve vězení. Z polské strany prohlášení podepsali Jacek Baluch, Jarosław Broda, Leszek Budrewicz, Zbigniew Bujak, Andrzej Drawic, Władysław Frasyniuk, Radosław Gawlik, Lothar Herbst, Andrzej Jagodziński, Mirosław Jasiński, Zbigniew Janas, Jacek Kuroń, Barbara Labudová, Jan Józef Lipski, Jan Lityński, Wojciech Maziarski, Adam Michnik, Krystyna Milowenská, Piotr Niemczyk, Andrzej Palkiewicz, Józef Pinior, Mieczysław Piotrowski, Zbigniew Romanowski, Jan Stachowski, Eugeniusz Szumejko.
10. Podporu návrhu na udělení Nobelovy ceny míru Václavu Havlovi vyjádřil rovněž VONS, jehož je Václav Havel členem VONS a jeho člen Ladislav Lis, kte

TŘETÍ STRANA VIA PRAHA CS 019/89 z 13.4.1989

na FIDH a její členské ligy, aby tento návrh rovněž podpořily.

11. ~~xxxxxx~~ Výbor pro podporu návrhu na udělení Nobelovy ceny míru Václavu Havlovi, který působí v Praze a jehož členy jsou Vlasta Chramostová, Eva Kantúrková, Emanuel Mandler a Dana Němcová, odeslal dne 3.4. Nobelovu ústavu v Oslo dopis, v němž uvádí, že k 31. březnu shromáždil 2626 podpisů na podporu Havlovy nominace. Podpořili občané všech sociálních vrstev. Připojily se i nezávislé aktivity jako Čs.helsinský výbor, Charta 77, DI, HDS, CD, VONS a redakce Lidových novin. Pokud výbor obdrží ještě další podpisy ~~xxxxxx~~ občanů podporujících nominaci Václava Havla, bude o tom Nobelův ústav informovat.

12. V Praze se dne 5.4. ustavil Výbor na podporu žádosti Václava Havla o podmíněném propuštění méně propuštění Václava Havla z výkonu trestu. Výbor tvoří 18 herců a divadelních a filmových umělců a publicistů, mezi nimi herci Jiří Bartoška, Petr Čepel, Daniela Kolářová a Jiří Lábus. Výbor vyzval Výbor čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci, Čs.svaz spisovatelů, Svaz českých dramatických umělců, české i slovenské ministerstvo kultury i veřejnost, aby se k podpře žádosti V. Havla o podmíněném propuštění připojily. Podpůrné ~~xxxxxx~~ lze zasílat na adresu scénáristy Jiřího Křížana, Navrátilova 16, 110 00 Praha 1. Václav Havel je podle zákona oprávněn podat žádost o podmíněné propuštění po polovině trestu, tj. po 15. květnu t.r. O žádosti rozhoduje soud v místě, v němž se trest vykonává, tedy obvodní soud v Praze 4. Scud přitom má zkoumat stupeň převýchovy odsouzeného.

13. S naléhavou žádostí ~~xxxxxx~~ Stanislava Devátého se dne 10. dubna obrátilo na sovětské PEN-centrum 148 ~~xxxxxx~~ čs. ~~xxxxxx~~ občanů, mezi nimi mnoho nezávislých publicistů. "Anatolij Marčenko a Pavel Wonka zemřeli ve vězení, protože solidarita přišla pozdě. Pomozte zachránit Stanislava Devátého! Pomozte zachránit lidský život!", uvádí se závěrem dopisu, který byl zaslán k sovětskému spisovateli Daniel Graninovi, předsedovi Pen-centra. Jak známo, nově ustavené Pen-centrum je ~~xxxxxx~~ nezávislým sdružením sovětských spisovatelů, které usiluje o přijetí do mezinárodního Pen-klubu. Jeho představitelé prohlásili, že bude-li Pen-centrum jako sovětský Pen-klub mezinárodním Pen-klubem uznáno, bude jeho prvním krokem protest proti věznění Václava Havla.

14. MUDr. Zora Bártová z Horních Kepčic, o. Litoměřice, konstatuje ve svém dopise z 2. dubna, adresovaném Výboru čs. veřejnosti, že tento výbor nijak nereagoval na petici z 13. února t.r., kterou mezitím podepsalo celkem 380 žen; petice se domáhala propuštění Hany Marvanové, svobodné matky čtyřletého dítěte. Hana Marvanová je již od 28. října m.r. ve vazbě, i když byla odsouzena - zatím nepravomocně - jen k podmíněnému trestu očekávání svobody. "Což Vám nestojí za odpověď žádost tolika žen - občanek této země?", táže se závěrem dopisu Zora Bártová.

15. Osmou průběžnou zprávu o pokračování řetězové hladovky poslal ministerskému předsedovi Adamovi ing. Petr Čapek z Brna. Ve zprávě se ~~xxxxxx~~ uvádějí nové případy soudních represí, mj. nedávné odsouzení Dušana Skály. ~~xxxxxx~~ Od 2.3. se řetězového půstu dále zúčastnili Pavel Fianda, Petr Holeček, ing. Ladislav Hejl, Antonín Petrasek, Jana Jarošová, ing. Ivan Jaroš a Petr ~~xxxxxx~~ Doležal - po třech dnech, Petr Jílek, Zdeněk Kotrlý, Iva Kotrlá ~~xxxxxx~~ a Lada Hrouzková po 2 dnech a Milada Jílková 1 ~~xxxxxx~~ den; Josef Horňáček držel hladovku 4 dny.

16. Dne 8.4. se konalo v Praze první setkání zástupců Demokratické iniciativy. Zúčastnilo se ho několik desítek lidí. Na programu byla zejména "Helsinská iniciativa k demokratizaci ČSSR". Přítomní se shodli v názoru, že předpoladem vypracování nové ústavy je propuštění politických vězňů, zrušení nově přijatých represivních zákonů a vypracování nové zákonné normy, která by stanovila, že čs. zákony mají platnost jen tehdy, jsou-li v souladu s dokumenty KBSE. Dalšími požadavky jsou snížení stavu policie, odborový pluralismus a legalizace nezávislých skupin. Postoj občanské důstojnosti, který se rozhodli přívrženci DI nadále uplatňovat, znamená vzít helsinský proces a oba pakty o lidských právech vážně a řídit se jimi, kde je to možné. Doporučuje se proto účast ~~xxxxxx~~ diskusích na pracovištích, na shromáždění společenských organizací apod. To je obsahem petice občanské důslednosti, která na tomto setkání DI byla podepsána.

ČTVRTÁ STRANA VIA PRAHA CS 019/89 z 13.4.1989

17. Ve dnech 6.-7.4. pobývala v Praze skupina odborářských funkcionářů z ~~xxx~~ Lombardie. Tvořili ji Riccardo Terzi a Antonio Fanzaga z Všeobecné italské konfederace ~~xxx~~ pracujících /CGIL - sdružuje 4 800 000 odborářů komunistické a socialistické orientace/, Mario Stoppini z Italské odborové federace pracujících /CISL - 3 250 000 členů, ponejvíce křesťansky zaměřených/ a Walter Galbusera z Italského svazu práce /UIL - 1 300⁰⁰⁰ členů, hlavně socialistů, sociálních demokratů a republikánů/. Žádná z těchto odborových ústředen ~~xxx~~ nemá styky s čs. ÚRO. CGIL, která již dlouho není členem Světové odborové federace, své sporadické styky s ÚRO přerušila na protest proti odsouzení Václava Havla. Během svého pobytu se italští odboráři setkali s aktivisty čs. nezávislých iniciativ - Ch77, VONS, HOS, ČSHV a Klubu za socialistickou přestavbu Obröda. Schůzky trvaly celkem 9 hodin, z čs. strany se jich zúčastnili Jiří Hájek, Miloš Hájek, Otakar Jílek, Vladimír Kolmistr, Ladislav Lieš, Václav Malý, Vojtěch Mencl, Václav Slavík a Jan Stern. Italští odboráři se zajímali o politickou a hospodářskou situaci u nás, o situaci na poli lidských práv, o zaměření a činnosti jednotlivých nezávislých iniciativ. Vyjádřili s nimi solidaritu a slíbili jim svou ~~xxx~~ politickou a morální podporu.
18. Dva ~~xxx~~ brněnští členové NMS Hana Holcnerová a Vladimír Vyskočil oznamili MěNV v Brně, že 12.4. chtějí ~~xxx~~ prostranstvím před hlavním vchodem do Janáčkova divadla v Brně seznamovat veřejnost s NMS a hovořit o problémech, které zajímají mladou generaci. Odbor vnitřních věcí - vedoucí Rudolf Ptáček - obovodního národního výboru v Brně i toto shromáždění zakázal s tím, že oznamovatelé jsou soukromé osoby, a že proto nemohou zajistit veřejný pořádek.
19. Signatářka Ch77 Dr. Jiřina Siklová podala dne 5.4. k obovodnímu soudu pro Prahu 1 žalobu na šéfredaktora Rudého práva. Domáhá se jí tiskové opravy nepravdivého a pomlouvačného článku v Ručém právu, který se dotkl její cti.
20. Jednatřicet občanů ~~xxx~~ ze Západoceského kraje protestuje ~~xxx~~ v dopise ministerskému předsedu Adamovi z 26.3. proti uvěznění a odsouzení Václava Havla a proti ~~xxx~~ pomlouvačné kampani v tisku proti němu. Za správnost petice ručí Oldřich Klein z Mostu.
21. Učitelské noviny napsaly dne 3.4. mluvčímu Ch77 Sašovi Vondrovi, že se v redakci podrobň seznámili s jeho článkem - jak označuje dokument Ch77- Slovo ke školství. Odpověď Učitelských novin je slušná a vyhýbavá.

KONEC